Gebruik van benzodiazepines bij slaapstoornissen

Haio: VAN DER AUWERA Anneleen , U.A.
Promotor: WENS Johan , U.A.
Praktijkopleider: Anciaux Joris , CASTEELS Kristina , DESFOSSES Jurgen , MEKAHLI Djalila

Context: Slaapklachten zijn een veel voorkomend probleem in België. Benzodiazepines en aanverwante geneesmiddelen zijn de meest gebruikte behandeling voor insomnie, ondanks de aanbeveling om als eerste keuze een niet-medicamenteuze therapie aan te wenden.

Onderzoeksvraag: Het onderzoeken van de visie van de huisartsen en de huisartsen-in-opleiding (HAIO's), die actief zijn in de huisartsenpraktijk, over het opstarten van benzodiazepines en Z-drugs bij insomnie in de huisartsenpraktijk.

Methode: In de kwalitatieve, prospectieve studie werden 4 focusgroepgesprekken met in totaal 37 deelnemers uitgevoerd tijdens HAIO-seminaries of Lokale Kwaliteitsgroepen (LOK). De geluidsopnames van de groepsgesprekken werden getranscribeerd waarna de transcripties werden geanalyseerd door middel van thematische analyse en inductieve benadering van de data.

Resultaten: De deelnemende artsen zijn op de hoogte van de richtlijnen rondom het opstarten van benzodiazepines en Z-producten bij insomnie. Er zijn verschillende factoren die een invloed hebben op het voorschrijfgedrag van de artsen. Deze kunnen verdeeld worden in 3 grote categorieën namelijk: patiëntgebonden, artsgebonden en externe factoren. De deelnemers maken eveneens gebruik van alternatieve behandelingsmogelijkheden in plaats van benzodiazepines en Z-producten. Slaaphygiënemaatregelen zijn de eerste stap in de aanpak van slaapproblemen volgens de artsen. Verder maken ze gebruik van vrij te verkrijgen geneesmiddelen en off-label gebruik van medicatie op voorschrift. Bijkomend geven de deelnemers aan dat er een belangrijke rol is weggelegd voor huisartsen bij het informeren en begeleiden van hun patiënt bij het gebruik van slaapmedicatie. Eveneens dragen ze de verantwoordelijkheid voor het beperken van deze medicatie die alleen te verkrijgen is op voorschrift.

Conclusie: De deelnemers geven aan dat het voorschrijven van benzodiazepines en Z-producten een complexe beslissing is. Deze beslissing moet geval per geval bekeken worden. Bij het voorschrijven van deze slaapmedicatie voelen de ze zich in hun rol als huisarts, verantwoordelijk om de patiënt te informeren, educatie te verschaffen en te begeleiden bij het correct gebruik.